

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 13Svp/23/2022
Identifikačné číslo spisu: 9622200311
Dátum vydania rozhodnutia: 12. januára 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: predsedníčka senátu, sudkyňa spravodajkyňa
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:9622200311.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej, JUDr. Jany Martinčekovej, JUDr. Michala Matulníka, PhD. a Mgr. Kristíny Babiakovej, v právnej veci žalobcu: G. O., U.. XX.XX.XXXX, R. D. XX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Mgr. Štefan Rybovič, s.r.o., Budovateľská 36, Stará Ľubovňa, zastúpená advokátom a konateľom Mgr. Štefanom Rybovičom, proti žalovanému: C. O., U.. XX.XX.XXXX, R. D. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Mariánom Gelenekym, Garbiarska 20, Stará Ľubovňa, vo veci ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy - starostu obce Podhorany (okres Kežmarok), konaných dňa 29. októbra 2022, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky žalobu z a m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

O d ô v o d n e n i e

I. Žalobné dôvody

1. Najvyššiemu správne mu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) bola dňa 10.11.2022 doručená správna žaloba vo veci ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy - starostu obce podľa § 312a zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). Žalobca sa správnou žalobou domáhal, aby správny súd preskúmal postup a spôsob konania volieb starostu obce Podhorany konaných dňa 29.10.2022. Uviedol, že dňa 08.09.2022 obec Podhorany uverejnila podľa § 178 ods. 2 zákona č. 180/2014 Z.z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov platnom znení (ďalej len „zák. č. 180/2014 Z.z.“) zoznam kandidátov zaregistrovaných pre voľby starostu obce pod poradovým číslom 1. C. O., XX r., starosta obce, Hlas - sociálna demokracia pod poradovým číslom 2. G. O., XX A., U., E. A.

Deň volieb bol určený na sobotu 29.10.2022. Za starostu obce Podhorany v okrese Kežmarok bol zvolený žalovaný C. O. s počtom hlasov 703, podiel hlasov 76,57%. Druhý v poradí skončil žalobca G. O. s počtom hlasov 215 a podielom hlasov 23,42%.

2. Žalobca v žalobe citoval zákonné ustanovenia: § 163 - §166 ods. 4, § 170 ods. 8, 9, § 181 ods. 1, 2, 3, § 183, § 184 ods. 1, 2, § 185 ods. 1, § 186, § 187 ods. 1, 2, 3, § 188 ods. 1, 2, 3, § 189 ods. 1 a 4 zák. č. 180/2014 Z.z., ďalej citoval ustanovenia § 2 ods. 1, 2, 3 zák. č. 181/2014 Z.z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z.z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov v planom znení (ďalej len „zák. č. 181/2014 Z.z.“) a príslušné ustanovenia zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) upravujúce konanie vo veciach ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy. S výsledkom volieb sa nestotožnil z nasledujúcich dôvodov:

3. Zastáva názor, že na rozhodnutie o žalobe je potrebné sa oboznámiť s volebnou dokumentáciou a na účely prípravy pojednávania ju otvoriť a skontrolovať jej správnosť, nakoľko žalobca má vážne podozrenie, že došlo k manipulovaniu pri sčítavaní hlasov. Sčítavanie hlasov sa starostu obce Podhorany bolo ukončené dňa 09.10.2022 cca o 23:44 hod.; sčítavanie hlasov na poslancov do obecného zastupiteľstva obce Podhorany bolo ukončené dňa 30.10.2022 cca o 01:00 hod. Výrazom pravdivosti tohto tvrdenia je skutočnosť, že starosta a novozvolení poslanci už počas sčítavania hlasov, konkrétne dňa 29.10.2022 pred 23:00 hod. disponovali informáciami o tom, kto bude starostom, a tiež ktorí kandidáti sa stanú poslancami obecného zastupiteľstva. Okrem toho všetci novozvolení poslanci sú tí, ktorí kandidovali s terajším starostom - žalovaným. Podľa názoru žalobcu o tom nikto nemôže rozumne pochybovať, pretože štandardne zmýšľajúci človek nemôže vopred oslavovať, pokiaľ nepozná výsledky volieb.

4. Taktiež má žalobca podozrenie, že došlo k porušeniu volebného moratória, ktoré sa začalo 48 hodín pred dňom konania volieb, keďže dňa 27.10.2022 poslanci obecného zastupiteľstva obce Podhorany rozdávali rómskym dôchodcom v bytových domoch, ako aj v osade vianočný príspevok v sume 30,--eur. Tento príspevok dôchodcovia obvykle dostávajú každý rok dňa 06.12. Podľa názoru žalobcu aj táto skutočnosť mohla mať významný vplyv na konečný výsledok volieb starostu a tiež poslancov obecného zastupiteľstva v obci Podhorany, a teda aj v tomto čase zjavne prebiehala volebná kampaň.

5. Ako tretí dôvod uviedol, že dňa 28.10.2022 bol žalovaný - starosta obce Podhorany vo večerných hodinách cca od 18:00 hod. do 19:00 hod. s väčším počtom rómskych občanov pred obecným úradom, teda mimo stránkových hodín a počas volebného moratória. Dôkazom je kamerový záznam z Obecného úradu Podhorany zo dňa 28.10.2022 od 18:00 hod. do 19:00 hod.

6. S poukazom na uvedené skutočnosti je zrejmé, že konanie žalovaného bolo v súvislosti s konaním volieb starostu obce Podhorany nezákonné. V súlade s ust. § 312h ods. 2 SSP žalobca požiadal o bezodkladné nariadenie pojednávania tak, aby mohol súd rozhodnúť v lehote podľa §312i SSP. Navrhol voľby starostu obce Podhorany, okres Kežmarok, ktoré sa konali dňa 29.10.2022 vyhlásiť za neplatné. Uplatnil si náhradu trov konania .

II.

Vyjadrenie žalovaného k žalobe

7. K správnej žalobe na výzvu súdu žalovaný doručil vyjadrenie, v ktorom k názoru žalobu, že došlo k manipulovaniu s volebnými lístkami pri sčítaní hlasov uviedol, že nebol členom volebnej komisie, nebol prítomný ani pri sčítavaní hlasov ani pri ďalšej manipulácii s volebnými výsledkami, pretože toto patrí do právomoci volebnej komisie. Je však presvedčený, že predmetné voľby prebehli zákonne a v žiadnom prípade neovplyvňoval priebeh volieb, volebnú komisiu, sčítavanie hlasov a podobne. Preto mu nie je známe na základe akých dôkazov žalobca spochybňuje správnosť predmetných volieb. Tvrdenie, že starosta obce a novozvolení poslanci obecného zastupiteľstva dňa 29.10.2022 pred 23:00 hod. disponovali s informáciami o tom, kto bude starosta a tiež, ktorí kandidáti sa stanú poslancami

obecného zastupiteľstva a už v tom čase mali vopred „oslavovať“ je len tvrdenie žalobcu, ktoré neboli ničím podložené .

8. K tej časti žaloby, ktorá sa týka porušeniu volebného moratória žalovaný poukázal na 11. zasadnutie Obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo dňa 13.10.2022 a okrem iného rozhodlo v bode 11 „Rôzne - dôchodcovia“, že: „Keďže obec už tri roky neorganizovalo kultúrno-spoločenské podujatie, v dôsledku mimoriadnej situácie spôsobenej šírením ochorenia COVID 19, starosta obce navrhol zorganizovať posedenie s dôchodcami - úcta k starším. Poslanci navrhli, aby sa posedenie neorganizovalo. Tým, že sa ceny zvyšujú, dôchodcovia sa potešia oveľa viac, ak dostanú peňažný príspevok ako občerstvenie. Ako náhradu za posedenie pre dôchodcov navrhli zvýšenie príspevku vo výške 30,-- eur/osoba. Pre jubilantov ostala výška príspevku 50,-- eur /osoba. Počet dôchodcov $95 \times 30 = 2850,--$ eur, jubilanti $9 \times 50 = 450,--$ eur. Na základe toho obecné zastupiteľstvo prijalo uznesenie č. 109/2022/11, ktorým schválilo zvýšenie príspevku vo výške 30,-- eur/osoba ako náhrada za posedenie dôchodcov a pre jubilantov zostal nezmenený príspevok vo výške 50,-- eur. Termín poskytnutie príspevku bol schválený do 31.10.2022. Teda o priznaní finančného príspevku pre dôchodcov rozhodlo obecné zastupiteľstvo dňa 13.10.2022, pred začiatkom volebného moratória. V súvislosti s príspevkom pre dôchodcov poskytnutého zo strany obce poukázal na to, že príspevok je prejavom úcty k starším, ktorá sa pripomína v obci Podhorany v mesiaci október v príslušnom kalendárnom roku. Dôkazom toho je aj zápisnica z 9. zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Podhoranoch konaného dňa 20.09.2019, v ktorej v bode 6 starosta informoval poslancov, že plánuje s dôchodcami posedenie v októbri, t.j. v mesiaci deň úcty k starším. Poukázal preto na zápisnice: z 9. zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Podhoranoch konaného dňa 20.09.2019, z 13. zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Podhoranoch konaného dňa 01.10.2020 a z 18. zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Podhoranoch konaného dňa 27.10.2021, z obsahu ktorých vyplýva, že finančný príspevok pre dôchodcov a jubilujúcich dôchodcov poskytnutý zo strany obce predstavuje od roku 2020 prejav úcty zo strany obce voči seniorom - obyvateľom obce, ktorý bol poskytnutý ako náhrada za neorganizované spoločenské stretnutia v čase pandémie. Tvrdenie žalobcu, že tento príspevok bol dôchodcom obvykle poskytovaný ako vianočný 06.12. je nepravdivé a zavádzajúce, pretože sa jedná o finančný príspevok ako prejav úcty k starším zo strany obce. Poukazujúc na uvedené teda nedošlo k uskutočneniu volebnej kampane v čase volebného moratória, keďže poslanci si poskytovaním finančných príspevkov pre dôchodcov iba plnili svoju povinnosť na základe nimi prijatého uznesenia č. 109/2022/11. Záverom v tejto súvislosti poukázal na to, že v obci Podhorany je 1427 zapísaných voličov, 95 obyvateľov obce, ktorí obdržali finančný príspevok čo predstavuje 6,66 % zo zapísaných voličov. Z 918 platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu získal žalovaný 703 hlasov, čo predstavuje 76,57 % a žalobca 215 hlasov čo predstavuje 23,42 %; 95 hlasov obyvateľov obce, ktorí obdržali príspevok predstavuje 10,35 % zo všetkých platných hlasovacích lístkov.

III.

Všeobecné východiská a právne hodnotenie

9. Pôsobnosť Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky rozhodovať o ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy vyplýva z čl. 142 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Vecná príslušnosť na toto konanie vyplýva z ustanovenia § 11 písm. f) SSP. O zrušení výsledku volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 312j ods. 2 a písm. a) a b) môže najvyšší správny súd len za podmienky, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž kandidátov na funkciu starostu obce alebo primátora miest. Na uplatnenie tohto oprávnenia najvyššieho správneho súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb (PL. ÚS 50/99).

10. Najvyšší správny súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín tvoriacich prílohu správnej žaloby vyjadrením žalovaného a listín, ktoré tvoria jeho prílohu, ako aj s obsahom volebnej dokumentácie volieb starostu konaných 29.10.2022 v obci Podhorany pri Kežmarku. Najvyšší správny súd podľa § 312h ods. 4 a ods. 5 SSP sa zároveň oboznámil s volebnou dokumentáciou, ktorú otvoril a jej správnosť skontrolovala členka senátu poverená senátom (za prítomnosti účastníkov konania) a za prítomnosti ďalších osôb vykonala ďalšie dokazovanie prepočítaním platných hlasovacích lístkov na voľby starostu obce dňa 20.12.2022 o 9:30 hod.

uskutočneným na najvyššom správnom súde. Na základe vykonaného dokazovania najvyšší správny súd zistil tieto skutočnosti:

11. Žalobca ako kandidát č. 2 a žalovaný ako kandidát č. 1 sa uchádzali vo voľbách do orgánov samosprávy obce, ktoré sa uskutočnili 29. októbra 2022, o funkciu starostu obce. Volebný obvod pozostával z 1 volebného okrsku. Zo zápisnice miestnej volebnej komisie o výsledku volieb v obci do obecného zastupiteľstva a starostu obce z 29. októbra 2022 a zo zápisnice okrskovej volebnej komisie o hlasovaní vo voľbách do obecného zastupiteľstva a voľbách starostu obce z 29. októbra 2022 najvyšší správny súd zistil, že za starostu obce bol zvolený C. O. (žalovaný), s číslom kandidáta 1 na hlasovacom lístku, s počtom platných hlasov 703. Pre neúspešného kandidáta s číslom 2 (žalobcu) bolo odovzdaných 215 platných hlasov. Počet platných hlasov bolo spolu 918. Zápisnicu miestnej volebnej komisie o výsledku volieb v obci vo voľbách do orgánov samosprávy obcí podpísalo z celkového počtu 13 členov komisie prítomných 13 členov. Zápisnica bola podpísaná 30. októbra 2022 o 01:29 hod.; zápisnicu okrskovej volebnej komisie o priebehu a výsledku hlasovania vo volebnom okrsku vo voľbách do orgánov samosprávy obcí 29. októbra 2022, volebný okrskok č.:1, obec Podhorany, okresná volebná komisia Kežmarok podpísalo z celkového počtu 13 členov komisie prítomných 13 členov dňa 30.10.2022 o 00:58:26 hod. Vo volebnom okrsku sa zistili tieto výsledky: počet voličov zapísaných v zoznam voličov 1427, počet voličov, ktorí sa zúčastnili hlasovania 949, počet voličov, ktorí odovzdali obálku 944, počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do obecného zastupiteľstva 909, počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu obce 918.

12. Prepočítaním platných hlasovacích lístkov na najvyššom správnom súde dňa 20.12.2022 bolo zistené, že údaje o počte platných hlasovacích lístkov odovzdaných v prospech jednotlivých kandidátov (v prospech žalobcu 215 hlasov, v prospech žalovaného 703 hlasov) korešpondujú s údajmi zapísanými v zápisnici miestnej volebnej komisie a v zápisnici okrskovej volebnej komisie.

13. Ústavný súd Slovenskej republiky v rámci svojej judikatúry vyslovil, že podstatou zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy je uskutočnenie volieb v súlade so všetkými dotknutými volebnými predpismi s právnou silou zákona (mutatis mutandis napr. PL. ÚS 34/99 alebo PL. ÚS 82/07), pričom podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu zistená nezákonnosť volieb do orgánov územnej samosprávy musí byť v príčinnej súvislosti s takým následkom porušenia práv, ktoré je v konečnom dôsledku porušením volebného práva a jeho princípov (mutatis mutandis napr. PL. ÚS 21/94 alebo PL. ÚS 82/07).

14. Skutkové tvrdenia týkajúce sa podozrenia, že došlo k manipulovaniu pri sčítavaní hlasov opieral žalobca o tvrdenie, podľa ktorého bolo sčítanie hlasov na starostu obce Podhorany ukončené dňa 29.10.2022 cca o 23:44 hod. Sčítavanie hlasov na poslancov do obecného zastupiteľstva obce Podhorany bolo ukončené dňa 30.10.2022 cca o 01:00 hod. Výrazom pravdivosti tvrdenia žalobcu bola skutočnosť, že starosta a novozvolení poslanci už počas sčítavania hlasov, konkrétne dňa 29.10.2022 pred 23:00 hod. disponovali informáciami o tom, kto bude starostom a tiež, ktorí kandidáti sa stanú poslancami obecného zastupiteľstva. Okrem toho poznamenal, že štandardne zmýšľajúci človek nemôže vopred oslavovať, pokiaľ nepozná výsledky volieb. V záujme preukázania týchto skutočností nenavrhol vypočuť žiadnych svedkov.

15. Voľby do orgánov samosprávy obcí (komunálne voľby) sa konali v sobotu 29. októbra 2022 naraz s voľbami do vyšších územných celkov. Tak, ako to zistil aj najvyšší správny súd a vyplýva aj zo zápisnice okrskovej volebnej komisie o priebehu a výsledku hlasovania vo volebnom okrsku vo voľbách do orgánov samosprávy obcí 29.10.2022, čas začiatku hlasovania bol 07:00 hod. a čas skončenia 20:00 hod. Po uplynutí času určeného na hlasovanie mohli hlasovať už len tí voliči, ktorí boli vo volebnej miestnosti, alebo pred ňou. Potom sa volebná miestnosť uzavrela a predseda okrskovej volebnej komisie vyhlásil hlasovanie za skončené. Vo volebnej miestnosti mali právo byť prítomné aj iné osoby ako členovia okrskovej volebnej komisie, ktoré prejavili záujem o pozorovanie priebehu volieb a sčítavania hlasov (§ 27 ods. 3 veta prvá zák. č. 180/2014 Z.z.). Do okrskovej volebnej komisie, v danom prípade v počte 13, mohla delegovať jedného člena komisie a jedného

delegáta politická strana alebo koalícia, ktorej kandidátna listina bola zaregistrovaná. Po skončení hlasovania, t.j. po 20:00 hod. predsedníčka okrskovej volebnej komisie (okrem toho, že zapečatila nevydané hlasovanie lístky a obálky) dala otvoriť najprv volebnú schránku pre voľby do vyššieho územného celku. Po ukončení sčítania výsledku volieb do vyššieho územného celku, nahlásení týchto výsledkov elektronicky a úkonov k tomu predpísaných, okrsková volebná komisia pristúpila v druhom kroku k otvoreniu volebnej schránky pre voľby do samosprávy obce. Členovia okrskovej volebnej komisie najskôr spočítali hlasovanie lístky pre voľby starostu obce a následne pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva. V časovom období od spočítania hlasov do spísania samotnej zápisnice okrskovej volebnej komisie o výsledkoch volieb a jej podpísania o 00:58 hod. nie je možné podľa názoru najvyššieho správneho súdu vylúčiť, že došlo k oznámeniu informácií o neoficiálnych výsledkoch voľby starostu a voľby poslancov niektorou z prítomných osôb vo volebnej miestnosti. Vo volebnej komisii sa totiž nachádzali aj zástupcovia jednotlivých politických strán. Uvedená skutočnosť však nemá vplyv na výsledok volieb a nemôže byť dôvodom na zrušenie volebného výsledku.

16. Spojené voľby, t.j. voľby do orgánov samosprávy obcí a do orgánov samosprávnych krajov sa uskutočnili 29.10.2022. Časové ohraničenie volebnej kampane je upravené § 2 ods. 2 zák. č. 180/2014 Z.z. tak, že volebná kampaň sa začína dňom uverejnenia rozhodnutia o vyhlásení volieb v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a končí 48 hodín pred dňom konania volieb. Volebná kampaň sa tak ukončila 48 hodín pred dňom konania volieb a volebné moratórium platilo od štvrtka 27.10.2022 až do konca volebného dňa - soboty 29.10.2022. Počas trvania volebného moratória nebolo možné vykonávať žiadnu činnosť, ktorá by spadala pod definíciu volebná kampaň.

17. Žalobca mal podozrenie, že došlo k porušeniu voleného moratória tým, že poslanci obecného zastupiteľstva rozdávali rómskym dôchodcom v bytových domoch, ako aj v osade vianočný príspevok v sume 30,-- eur, ktorý tak ako to uviedol, dôchodcovia obvykle dostávajú každý rok dňa 06.12. a táto skutočnosť mohla mať vplyv na konečný výsledok volieb starostu a poslancov obecného zastupiteľstva obce.

18. Najvyšší správny súd sa oboznámil so Zápisnicou z 11. zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Podhoranoch konaného dňa 13.10.2022 (prítomných 9), v ktorom v bode 11 Rôzne - Dôchodcovia starosta obce navrhol organizovať posedenie s dôchodcami - úcta k starším. Poslanci navrhli, aby sa posedenie neorganizovalo. Tým, že sa ceny zvyšujú, dôchodcovia sa potešia oveľa viac ak dostanú peňažný príspevok, ako občerstvenie. Ako náhradu za posedenie pre dôchodcov navrhli zvýšenie príspevku vo výške 30,-- eur/osoba. Pre jubilantov ostala výška príspevku + 50,-- eur/osoba. Počet dôchodcov $95 \times 30 = 2850,--$ eur, Jubilanti $9 \times 50 = 450,--$ eur. Uznesením č. 109/2022/11 bolo preukázateľne zistené, že obecné zastupiteľstvo schválilo zvýšenie príspevku vo výške 30,00,-- eur/osoba ako náhradu za posedenie dôchodcov. Pre jubilantov ostal nezmenený príspevok vo výške + 50,00,-- eur/jubilant. Náklady na príspevok pre dôchodcov spolu vo výške 3 300,-- eur. Termín do 31.10.2022. Žalovaný predmetnými uznesením obecného zastupiteľstva preukazoval, že finančný príspevok pre dôchodcov a jubilujúcich dôchodcov zo strany obce predstavoval prejav úcty zo strany obce voči seniorom - obyvateľom obce.

19. V decembri v roku 1990 bol mesiac október vyhlásený Valným zhromaždením Organizácie spojených národov za Mesiac úcty k starším a 1. október za Medzinárodný deň starších. V dôsledku mimoriadnej situácie spôsobenej ohorením COVID 19 samosprávy nepripravovali kultúrne a ani iné aktivity pre seniorov a ani posedenia s dôchodcami, ktoré sa v minulosti pravidelne organizovali v mesiaci október. Pandemické opatrenia sa na Slovensku uvoľnili v marci 2022 a zrušili sa kapacitné obmedzenia na hromadných podujatiach. Aj v dôsledku uvoľnenia pandemických opatrení starosta obce Podhorany navrhol zorganizovať posedenie s dôchodcami. Poslanci navrhli, aby sa posedenie neorganizovalo a navrhli, aby sa dôchodcom poskytol peňažný príspevok 30,-- eur a jubilantom 50,-- eur ako náhrada za posedenie dôchodcov a jubilantom. Termín vyplatenia príspevku bol obecným zastupiteľstvom určený do 31.10.2022 neštandardne, napriek tomu, že samotný starosta obce ako aj poslanci obecného zastupiteľstva si boli vedomí, že dňa 29.10.2022 sa uskutočnia nové voľby starostu a voľby poslancov do obecného zastupiteľstva. Najvyšší správny súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného a postupom poslancov obecného zastupiteľstva, ktorý v čase volebného moratória, dňa

27.10.2022 rozdávali občanom príspevky v sume 30,-- eur a to z dôvodu, že funkčné obdobie poslancom obecného zastupiteľstva naďalej trvalo aj po voľbách konaných dňa 29.10.2022 a do splnenia termínu na poskytnutie finančného príspevku im do 31.10.2022 ostali ďalšie kalendárne dni.

20. Medzi účastníkmi konania zostalo sporné, či poskytovaním finančného príspevku pre dôchodcov poslancami vtedajšieho obecného zastupiteľstva dňa 27.10.2022, počas trvania volebného moratória si plnili svoju povinnosť na základe nimi prijatého uznesenia č. 109/2022/11. Najvyšší správny súd po posúdení tejto námietky, týkajúcej sa porušenia volebného moratória dospel k názoru, že aj v prípade, keby sa v obci Podhorany zorganizovalo posedenie s dôchodcami - úcta k starším, toto spoločenské podujatie by bolo organizované za prítomnosti starostu obce a poslancov obecného zastupiteľstva v októbri, a dôchodcom a jubilantom by aj tak bol finančný príspevok obcou poskytnutý v čase pred komunálnymi voľbami. Z uznesenia obecného zastupiteľstva č. 109/2022/11 zo dňa 13.10.2022 vyplynulo, že finančný príspevok 30,-- eur mal byť poskytnutý 95 starobným dôchodcom a pre piatich jubilantov príspevok v 50,-- eur. V obci Podhorany bolo zapísaných 1427 voličov; z toho 95 obyvateľov obce, ktorým bol poskytnutý finančný príspevok 30,-- eur, predstavuje 6,66 % zo zapísaných voličov. Z 918 platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu úspešný kandidát (žalovaný) získal 703 hlasov, čo predstavuje 76,57 % a neúspešný kandidát (žalobca) získal 215 hlasov, čo predstavuje 23,42 %. Počet obyvateľov 95, resp. 95 hlasov obyvateľov obce, ktorí obdržali finančný príspevok predstavuje 10,35 % zo všetkých platných hlasovacích lístkov. Najvyšší správny súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaného, že aj keby všetkých 95 obyvateľov obce Podhorany, ktorí obdržali finančný príspevok, sa zúčastnilo komunálnych volieb a všetky ich hlasovacie lístky by boli platné, volili by na základe poskytnutého finančného príspevku, výsledok volieb by v danom prípade ostal nezmenený. Rovnaký výsledok volieb by nastal aj v prípade, ak by všetkých 95 obyvateľov volilo žalobcu (podľa výsledku volieb neúspešného kandidáta), ktorý by v takomto prípade získal 310 hlasov, voľby na starostu obce by aj tak vyhral žalovaný o 298 hlasov. V neposlednom rade je potrebné poznamenať, že žalobca v žalobe nepreukázal, že by finančný príspevok 30,-- eur dostali všetci dôchodcovia a jubilanti práve dňa 27.10.2022. K preukázaniu tejto skutočnosti nenavrhol vykonať žiaden dôkaz.

21. V poradí tretia námietka žalobca sa týkala stretnutia kandidáta na starostu - žalovaného dňa 28.10.2022 vo večerných hodinách cca od 18:00 hod. do 19:00 hod. s väčším počtom rómskych občanov pred obecným úradom, teda mimo stránkových hodín a počas volebného moratória, čím taktiež mohlo dôjsť k porušeniu § 2 ods. 2 zákona č. 181/2014 Z.z. o volebnej kampani. Ako dôkaz označil kamerový záznam z Obecného úradu Podhorany zo dňa 28.10.2022, cca od 18:00 hod. do 19:00 hod. Z vyžiadaného kamerového záznamu zo stacionárnej kamery, najvyšším správnym súdom neboli zistené okolnosti preukazujúce stretnutie kandidáta č. 2 s väčším počtom občanov a ani stretnutie ako také. Z kamerového záznamu bol zistený len bežný pohyb jednotlivca alebo dvoch občanov. Podľa názoru najvyššieho správneho súdu, v prípade, ak žalobca získal informáciu o takomto stretnutí, mal označiť svedka alebo svedkov, ktorých mohol navrhnuť k tejto námietke vypočuť. Obcou Podhorany poskytnutý kamerový záznam takýto dôkaz nepotvrdil.

IV.

Záver

22. Najvyšší správny súd preskúmaním tvrdenie žalobcu, že voľby starostu obce Podhorany, okres Kežmarok, ktoré sa konali dňa 29.10.2022 boli nezákonné, resp. sa pokúsil vyvolať pochybnosť, či výsledky voľby starostu boli skutočným prejavom vôle voličov, nemali oporu v použitej argumentácii ani v návrhoch na vykonanie dokazovania. Ostali tak v rovine hypotetických tvrdení vez spôsobilosti privodiť žalobcom požadované rozhodnutie najvyššieho správneho súdu podľa § 312j ods. 2 SSP. Celkovým súčtom, za okolností vyššie uvedených získal žalovaný viac hlasov vo svoj prospech ako žalobca - protikandidát a na základe toho sa v súlade so zákonom prejavenu vôľou voličov stal žalovaný víťazom volieb v obci Podhorany pri Kežmarku konaných 29. októbra 2022. Neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta starostu obce môže spôsobiť len také závažné porušenie volebného zákona, ktoré spochybňuje dosiahnuté výsledky vo voľbách a ktoré odôvodnene vyvoláva pochybnosti o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov.

23. Podľa § 168 SSP najvyšší správny súd priznal žalovanému podľa pomeru jeho úspechu voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O ich výške rozhodne samostatným rozhodnutím asistent sudcu podľa § 175 ods. 2 SSP.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 5:0.

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.